

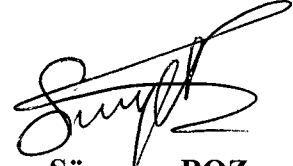
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18483
Tarih : 16.06.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

45649

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Türkiye'de uzun yıllardır uygulanan sevk ve cezaevi yerleştirme politikaları sonucunda binlerce mahpus ailelerinden yüzlerce, kimi zaman binlerce kilometre uzaklıktaki ceza infaz kurumlarında tutulmaktadır. Bu uygulama yalnızca özgürlüğünden yoksun bırakılan kişileri değil, onların ailelerini, çocuklarını, yaşlı anne ve babalarını da doğrudan etkileyen ikinci bir cezalandırma mekanizmasına dönüşmektedir.

Mahpusların ailelerinden uzak cezaevlerinde tutulması, aile yaşamının korunması hakkını zedelediği gibi görüş hakkını da fiilen kullanılamaz hale getirmektedir. Özellikle bölgede yaşayan çok sayıda aile, yakınlarının farklı bölgelerdeki cezaevlerine sevk edilmesi nedeniyle her görüş için yüzlerce kilometrelik yolculuk yapmak zorunda bırakılmaktadır. Artan ulaşım maliyetleri, konaklama giderleri ve derinleşen ekonomik kriz koşulları nedeniyle birçok aile açık ve kapalı görüş haklarını kullanamamaktadır. Böylece kanunen tanınan görüş hakkı, ekonomik imkânlarla bağlı bir ayrıcalığa dönüşmektedir.

Öte yandan cezaevi görüşleri için çıkılan uzun yolculuklar sırasında meydana gelen trafik kazalarında çok sayıda mahpus yakını yaşamını yitirmiş, çok sayıda kişi yaralanmıştır. Kamuoyuna yansıyan çok sayıda olayda aileler, yalnızca yakınlarını görebilmek için çıktıkları yolda hayatlarını kaybetmiştir. Bu durum, mahpusların ailelerinden uzak cezaevlerinde tutulmasının yarattığı insani sonuçları açık biçimde ortaya koymaktadır.

İnfaz hukukunun temel amaçlarından biri kişinin toplumsal bağlarını korumak ve aile ilişkilerinin sürdürülmesini sağlamaktır. Buna karşın mevcut uygulamalar aile bağlarını güçlendirmek yerine zayıflatan, mahpus yakınlarını ekonomik ve fiziksel açıdan ağır yükler altında bırakan bir sonuç üretmektedir. Ailelerin düzenli görüş gerçekleştiremediği, çocukların ebeveynleriyle temas kuramadığı, yaşlı ve hasta aile bireylerinin görüş hakkından fiilen mahrum bırakıldığı bir infaz rejiminin insan hakları ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmadığı açıktır.

Bu nedenle mahpusların ailelerinin yaşadığı illerde veya en yakın ceza infaz kurumlarında tutulmasına ilişkin politikaların, görüş hakkına erişim önündeki ekonomik engellerin ve görüş yolculuklarında yaşanan can kayıplarının ortaya çıkarılması amacıyla aşağıdaki soruların yanıtlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'de halen ailelerinin ikamet ettiği il dışında bulunan ceza infaz kurumlarında tutulan tutuklu ve hükümlü sayısı kaçtır?
2. Mahpusların ailelerinden yüzlerce kilometre uzaklıktaki cezaevlerinde tutulmasına neden olan sevk ve yerleştirme politikalarının hukuki ve idari gerekçeleri nelerdir?
3. Adalet Bakanlığı'nın mahpusların ailelerinin yaşadığı ilde veya en yakın ceza infaz kurumunda tutulmasını esas alan herhangi bir politikası bulunmakta mıdır?
4. Son beş yıl içerisinde aile birliğinin korunması gerekçesiyle yapılan nakil başvurularının sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaçına ret kararı verilmiştir ve ret gerekçeleri nelerdir?
5. Görüş yolculuklarında yaşanan ölüm ve yaralanmaların ardından Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme, araştırma veya politika değişikliği yapılmış mıdır?
6. Ekonomik nedenlerle açık ve kapalı görüşlere katılamayan mahpus yakınlarının sayısına ilişkin Bakanlığınızın elinde herhangi bir veri bulunmakta mıdır?
7. Mahpus yakınlarının görüş hakkına erişebilmesi için ulaşım ve konaklama desteği sağlanmasına yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
8. Çocukların ebeveynleriyle düzenli görüşebilmesini güvence altına almak amacıyla ailelerinden uzak cezaevlerinde tutulan mahpusların nakline ilişkin özel bir politika bulunmakta mıdır?
9. Mahpusların ailelerinden uzak cezaevlerinde tutulmasının aile bütünlüğü, çocukların üstün yararı ve görüş hakkı üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış herhangi bir rapor veya etki analizi bulunmakta mıdır?
10. Aile bağlarının korunmasını esas alan ve mahpusların ailelerine en yakın ceza infaz kurumlarında tutulmasını öngören yeni bir düzenleme yapılması Bakanlığınızın gündeminde midir?